

J e g y z ő k ö n y v

az **Országos Kisebbségi Bizottság**

2009. szeptember 8-án, kedden, 14.00 órakor

az Oktatási és Kulturális Minisztérium

(Budapest V. Szalay utca 10-14.)

275. számú tárgyalójában megtartott üléséről

Napirend:

1. Tájékoztató a Magyar Köztársaság 2010. évi költségvetési törvényjavaslatának közoktatást és nemzeti és etnikai kisebbségi oktatást és nevelést érintő előirányzatairól
Előadó: Móré Tamás főosztályvezető-helyettes, OKM
2. Pedagógus-továbbképzési program véleményezése
Előadó: Dr. Frank Gábor, OKB-elnök
3. Egyebek
Előadó: Dr. Frank Gábor, OKB-elnök

Elnököl:

Dr. Frank Gábor, a bizottság elnöke

Jegyzőkönyvvezetők:

Prin Andrea és Soós Ferenc (Magyar Gyorsírók és Gépírók Országos Szövetségének beszédgyorsíró szolgálata)

Az ülés résztvevői**Az Országos Kisebbségi Bizottság részéről:**

Dr. Frank Gábor (Magyarországi Németek Országos Önkormányzata) elnök
Choli Daróczi József (Országos Cigány Önkormányzat)
Fábiánné Orosz Ibolya (Országos Román Önkormányzat)
Kállay Attiláné (Országos Szlovén Önkormányzat)
Kjoszeva Szvetla (Országos Bolgár Önkormányzat)
Dr. Lásztity Jovánka (Szerb Országos Önkormányzat)
Medvegy Pálné (Országos Szlovák Önkormányzat) alelnök
Dr. Piller Györgyné (Ukrán Országos Önkormányzat) alelnök
Dr. Rónayné Slaba Ewa (Országos Lengyel Önkormányzat)
Dr. Szabó Kálmánné Caruha Vangelio (Görög Országos Önkormányzat)
Szilcer Olga (Országos Ruszin Önkormányzat)

Állandó meghívottak:

Paulik Antal főigazgató-helyettes (Miniszterelnöki Hivatal, Nemzeti és Etnikai Kisebbségi Főosztály)
Dr. Fórika László (Országgyűlési Biztosok Hivatala)
Simon Istvánné főosztályvezető (Oktatási és Kulturális Minisztérium)
Horváth Ágnes OKB-titkár (Oktatási és Kulturális Minisztérium)

Meghívott napirendi előadó:

Móré Tamás (Oktatási és Kulturális Minisztérium)

(Az ülés kezdetének időpontja: 14 óra 5 perc)

DR. FRANK GÁBOR, a bizottság elnöke (a továbbiakban ELNÖK): Tisztelt Bizottság! Megkezdjük a bizottsági ülésünket. Sok szeretettel köszöntöm a bizottsági tagokat. Megállapítom, hogy – egyelőre hét fővel – határozatképesek vagyunk.

A napirendi pontokat és a hozzá kapcsolódó anyagokat kiküldtük, illetve most kézhez kapta a bizottság minden tagja. Kérem, aki elfogadja a mai napirendet, kézfeltartással jelezze. *(Egyhangú egyetértés.)* Köszönöm szépen, elfogadtuk a napirendet. *(Dr. Piller Györgyné jelzi, hogy az „egyebek” napirendi pontban szeretne hozzászólni.)* Rendben van, a 3. napirendi pontunk lesz az „egyebek”.

Köszöntöm Móré Tamás főosztályvezető-helyettes urat a költségvetési és közgazdasági főosztályról; ő lesz az 1. napirendi pontunk előadója. Köszöntöm Paulik Antal urat a Miniszterelnöki Hivataltól, illetve Fórika László urat az ombudsmani hivataltól; illetve a bizottság titkár asszonyát, a jegyző asszonyt és urat.

Átadom a szót a főosztályvezető-helyettes úrnak.

MÓRÉ TAMÁS: Köszönöm szépen. Jó napot kívánok mindenkinek! Meglehetősen hálátlan a szerepem a mai egyeztetésen, ennek alapvetően két oka van: egy gazdasági válság kellős közepén tervezett költségvetésről kell beszélnem, illetve várnának önök nyilván pontos, akár a számok szintjén megjelenő információkat. Ehhez képest viszont egyelőre még a tervezésnek egy bizonyos fázisában, olyan fázisában tartunk, ahol még nincsenek köbe véselt számok, a törvényjavaslat benyújtása még nem történt meg, tehát elméletileg akár bármelyik pillanatban még mozoghatnak. Ebből adódóan az én tisztem sajnos csak arra korlátozódhat, hogy azokat az elveket, irányokat próbálom ismertetni, amelyek alapvetően megszabták a 2010-es költségvetés tervezésének irányvonalait, illetve amelyek kényszerlépésekre kényszerítették nem is magát az oktatási tárcát, de a kormányzatot a tervezés oldaláról.

Ha jól gondolom, megkapták a mostani egyeztetés felkészítése céljából azt a rövid bevezetést, amely megpróbálja bemutatni, körülbelül hol is tartunk, és mik azok a változások, amelyek megjelenhetnek a költségvetés tervezésében, még akkor is, ha ezek nem számszerűsített változások. Ezeket én igazából nem szeretném újra felmondani, mert az csak egy lecke lenne, inkább kiegészíteném egy-két olyan információval, ami többletet jelenthet az írott anyagban foglaltakhoz képest.

Ennek egyik része az, hogy meg kell tudnunk különböztetni alapvetően három hatást a költségvetés tervezésénél, amelyek külső, részben belső körülmények következtében álltak elő. Az egyik: a gazdasági válságtól teljesen függetlenül, 2007-ben áttértünk egy teljesítménymutató alapú finanszírozásra az alapszabványok esetében. Ez a finanszírozási rendszer a következő tanévben fogja elérni utolsó szakaszát, hiszen onnantól kezdve már csak a 13. évfolyam lesz olyan, amelynél a teljesítménymutató meghatározásánál a paraméterek még nem a közoktatási törvény 3. számú mellékletében meghatározott átlag osztály- és csoportlétszámnak felelnek meg. Tehát a következő tanévtől a 12. évfolyamra viszont ez már igaz lesz.

A másik a gazdasági válság kettős hatása. Az egyik oldalról, függetlenül attól, hogy a kormány milyen intézkedéseket tett a gazdasági válság kezelésére, ha önkormányzati és közoktatási oldalon nem is annyira erősen, de nyilván meg fog jelenni a forint/euró, forint/svájci frank árfolyamváltozások hatása. Részben azonban már a kormányzati beavatkozásnak is köszönhetően lehet érezni egy korábban megszokotthoz képest fokozódó inflációt, aminek az egyik oka éppen az az 5 százalékpontos áfaemelés, amely a gazdaságválság-kezelés eszközeinek forrását próbálta megteremteni. Hiszen részben ez a

bevétel, az ebből az áfaemelésből adódó többletbevétel lehet forrása annak a járuléksökkentésnek, aminek az eredménye az, hogy 5 százalékponttal már az idei évben a minimálbér kétszereséig, a jövő évben pedig teljes egészében járuléksökkentést lehet végrehajtani; illetve annak a személyi jövedelemadó-módosításnak, amelynek eredményeként a következő évtől az szja alsó adósávja jelentősen kitolódik.

Ilyenkor – egypár egyeztetésen már túl vagyunk – jogosan fel szokott merülni az a kérdés, hogy na, és akkor most az infláció a pedagógusok bérének reálértékét nyilván csökkenteni fogja. Meg kell jegyeznünk azonban, hogy éppen abból adódóan, hogy egyúttal egy szja-adósávkitolás is történt, ha nem is a bruttó, de a nettó béreket tekintve ez az adósávkitolás részben kompenzálja az áfaemelésből adódó inflációs elértékellenülést.

A járuléksökkentésnek egy kézzelfogható hatása a költségvetés-tervezésben az, hogy ha nem kell vagy csak kisebb mértékben kell járulékot fizetni, az nyilván az önkormányzati oldalon kiadáscsökkentést tesz lehetővé. Ami egyúttal azt is jelenti, hogy feladatarányosan ezen kiadások forrása is elvonásra kerül – ez olvasható az anyagban –, nagyjából olyan módon, hogy alapvetően a bérhordozó normatívák fajlagos összegei kerülnek csökkentésre, de csak olyan mértékben, hogy ez a csökkentés kizárólag a tb-járlékból adódó kiadáscsökkenést tükrözze.

Sajnos sokkal több jót és rosszat sem lehet mondani a dologról. Ezekben az időkben még az is eredménynek minősül, ha korábban megszerzett előnyöket sikerül megtartani, ha nem is fokozni. Ilyen korábban szerzett előny az idei évtől bevezetett „Új tudás” program keretében megjelenő illetménypótlékok, ezek nem fognak változni, csak annyiban, amennyiben minden más bérjellegű kifizetés támogatása változik. Tehát itt is a tb-járlékok csökkenéséből adódó támogatáscsökkenést lehet majd vélhetően tapasztalni.

Kérem önöket, hogy tegyék fel kérdéseiket és mondják el észrevételeiket az előterjesztéssel, illetve az elhangzottakkal kapcsolatban.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Ki kér szót? Paulik Antal!

PAULIK ANTAL: A normatívák csak abban az arányban csökkennek, amilyen arányban a kiadások a tb- és egyéb járulékok esetében? Ez minden normatívát fűnyírószerűen érint vagy csak a kisebbségi kiegészítő normatívát?

MÓRÉ TAMÁS: A jelenlegi ismereteink szerint alapvetően a teljesítménymutató alapján meghatározott normatívákra vonatkozik. Mint említettem, egy mozgó rendszerről van szó.

DR. SZABÓ KÁLMÁNNÉ CARUHA VANGELIO: A MÁK-tól kapott értesítés szerint a szeptember 15-i létszám alapján kapjuk a normatívát. Ebben az értesítésben láttam azt, hogy a cigány, valamint a kiegészítő kisebbségi oktatás normatíváját 45 ezer forintról 43 ezer forintra csökkentették. Erről azonban semmilyen előzetes tájékoztatást nem kaptunk. Miközben azt halljuk, hogy fel kell zárkoznunk, csökkentik a normatívákat. Az árak viszont folyamatosan nőnek. A mi tanáraink utaznak Miskolcra, az ő útiköltségük évről évre emelkedik. Hogy tudjuk így hetente utaztatni a tanárokat? Nem látjuk, mi lesz a jövőben, de ha nem tájékoztatnak időben, nem tudjuk a költségeket tervezni.

KJOSZEVA SZVETLA: Ha ez még csak terv, hogy lehet, hogy már meg is jelent?

MÓRÉ TAMÁS: Az egy előzetes mutatószám-felmérés, amit önöknek küldött a Kincstár.

DR. SZABÓ KÁLMÁNNÉ CARUHA VANGELIO: Azt írták, hogy ennyit fogunk kapni. Szeptember 15-ig le kell adni a létszámot, és aszerint állapítják meg, hogy hány gyerek után kapunk normatívát.

MÓRÉ TAMÁS: A mutatószám-felmérés mindig egy előzetes, még el nem fogadott költségvetési törvényjavaslat vagy tervezet – attól függően, hol tart a tervezés szakasza – alapján kerül összeállításra. Azok a támogatások, amelyek az előzetes mutatószám-felmérés alapján kerülnek megítélésre, a törvény tárgyalási szakaszában változhatnak. Ezek a számok tehát nem jelentenek semmit, mert bármikor változhat az az összeg, amely a mutatószám-felmérésben fajlagos normatívaként megjelenik.

DR. SZABÓ KÁLMÁNNÉ CARUHA VANGELIO: Erre nagyon kíváncsi vagyok, mert jeleznünk kell, hogy hány gyerekünk van, s már eleve odaírták, hogy mennyi pénzt kapunk. S ezt nemcsak az önkormányzat kapta meg, hanem az iskola is. A titkárnő éppen ma mutatta meg, hogy ezután nem 45 ezer forint lesz a normatíva, hanem 43 ezer forint. De ugyanez a helyzet a cigányok esetében is.

MÓRÉ TAMÁS: Amíg nincs elfogadott költségvetési törvény, a következő költségvetési évre vonatkozó számok nem véglegesek. Ezek alapján semmit nem jelent, hogy mi van odaírva. Mihelyt lesz elfogadott költségvetési törvény, ezeknek a számoknak is lesz jelentőségük.

ELNÖK: De ez erre az évre vonatkozik!

MÓRÉ TAMÁS: Erre az évre vonatkozóan nem változhatnak a normatívák.

DR. SZABÓ KÁLMÁNNÉ CARUHA VANGELIO: Ma jött az értesítés, sajnos nem hoztam el.

ELNÖK: Ezt tisztázni kellene a Kincstárral. Tanévre vagy naptári évre határozzák meg a normatívákat?

MÓRÉ TAMÁS: Naptári évre.

ELNÖK: Főosztályvezető-helyettes úr erre a felvetésre most nem tud választ adni, mert mi most a 2010-es költségvetésről beszélgetünk.

DR. SZABÓ KÁLMÁNNÉ CARUHA VANGELIO: Ezért kérdezem, mi lesz akkor a jövőben, ha már menet közben változtatunk.

ELNÖK: További megjegyzések? Tessék, alelnök asszony!

MEDVEGY PÁLNÉ: Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Bizottság! Nagyon igaza van főosztályvezető-helyettes úrnak, amikor azt állítja, illetve olyan véleménye van, hogy ebben a gazdasági válságban az is érték mostanság 2010-zel összefüggésben, ha az ember megóvja azt, amit eddig elért és amit eddig kiharcolt. Én ezzel maximális mértékben egyetértek, mert nekem is ilyen véleményem van. Ennek ellenére én nagyon sajnálom azt, hogy 2010-zel összefüggésben úgy kell gondolkodnia a közoktatásban szereplőknek, hogy a nadragszój-

összehúzás érinti az anyag szerint a minőségbiztosítási, mérés-értékelési feladatok ellátását, a teljesítménymotivációs alapról történő lemondást, valamint a szakmai-informatikai fejlesztések támogatását. Most, szeptember 4-én volt a határidő, úgy emlékszem, arra, hogy leadhattuk az ezzel a pályázattal kapcsolatos igényünket. Egy átlagos létszámú, 350-450-es létszámú iskolában ez éves szinten, ha sikerül a pályázat, akkor jelent 1 millió forintot. Az is több, mint a semmi. Én személy szerint nagyon sajnálom ezt a szakmai-informatikai fejlesztést; nagyon-nagyon sajnálom azt onnan a Viharsarokból érkezve, hogy úgy kell gondolkodnunk a jövőre vonatkozóan, hogy az étkezési költségek is megemelkednek, már ami a szülők pénztárcáját illeti, ismerve a nagyarányú munkanélküliséget és a többi tényezőt ott lent, a határ mentén.

Szeretném megkérdezni, bár a logikám úgy működik, hogy a fővárosi és a megyei közoktatási közalapítványokat érinti, tehát az országosokat nem, de kérdésként fölmerült bennem, hogy mi van az országos nemzeti és etnikai kisebbségi közalapítvány pénzével. Lehet, hogy nekem porosak az információim vagy az emlékezetem, de én valami 460 millióra emlékszem. *(Paulik Antal: 460 a költségvetésben, igen.)* Ott is rezege a léce? Vagy azzal mi van?

Köszönöm.

MÓRÉ TAMÁS: Ez egy nagyon érdekes kérdés, és azt fogom rá válaszolni, hogy rezege a léce, de nem a pénz miatt. Tavaly fogadták el a költségvetési szervek jogállásáról és gazdálkodásáról szóló törvényt, ez státustörvény néven híresedett el, amely módosított egy olyan törvényt, amely módosította korábban az államháztartási törvényt. A lényeg a lényeg: innentől kezdve van egy olyan passzus, amely azt mondja, hogy meg kell szüntetni egy éven belül azokat a közalapítványokat, amelyeknek a bevételeiben 20 százaléknyi vagy azt meghaladó mértékű az államháztartási forrás. Tehát most függetlenül attól – egyébként bevallom őszintén, nem tudom, hogy az érintett közalapítvány támogatása hogyan változik vagy hogyan nem –, függetlenül magától a támogatás összegétől, már most el kell gondolkozni azon, vagy meg kell nézni azt, hogy ennek a veszélynek kitett-e a közalapítvány, és a bevételi struktúrája hogyan néz ki.

PAULIK ANTAL: Kiegészítésül: a közalapítvány 100 százalékgig állami forrásból gazdálkodik, egyrészt. Másrészt rezege a léce, igen. Nőni biztosan nem fog a támogatás, és szó van a teljes átstrukturálásáról az egész támogatási rendszernek. De egyelőre ez még képlékeny nagyon.

ELNÖK: Ez alapján, amit itt a főosztályvezető-helyettes úr mondott, én is hallottam azt az információt, hogy ez sajnos nemcsak rezege, hanem afelé halad, hogy megszűnik.

Tessék, Jovánka!

DR. LÁSZTITY JOVÁNKA: Mindehhez azt tenném hozzá, hogy ez a szemfényvesztés kategóriája, amit a közalapítvánnyal csináltak. Mert tulajdonképpen az utóbbi néhány évben egyszerűen a források folyamatos csökkenése következtében, azt kell mondjam – ez kicsit durva, de én erről vagyok híres –, szinte most már lassan l'art pour l'art lesz ez az alapítvány, mert annyira kevés a pénz, és annyira sokféle lehet szétosztani, hogy fajlagosan tulajdonképpen egyetlen projektet sem lehet ténylegesen ebből megfinanszírozni. Az összes többi forrás pedig folyamatosan megszűnik. Úgyhogy valóban szükség van erre az átstrukturálásra. Csak én attól félek, amikor Tóni azt mondja, hogy képlékeny, hogy ebből az átstrukturálásból megint ne úgy jöjjünk ki, hogy a végső elszámolásakor az derül ki, hogy még kevesebb forrás fölött rendelkezhetünk. Mert ez lassan már odavezet.

Volt annak idején az Oktatási Minisztériumnak egy alapja, ahová lehetett pályázni, és ahonnan mi a különböző iskolai meggyerekeprojektekre jelentős összegeket tudunk kapni, ami megszűnt. Úgyhogy ez lassan most már egy eléggé róka fogta csuka esete lesz, hogy igazából már nem is éri meg pályázni. Mondok egy példát, nem közvetlenül ide vonatkozik, de ha megpályázol egy anyaországi kapcsolattartást az általános iskolai nyolcadikos gyerekeknek, és arra a pályázatra kapsz 40 ezer forintot, mert kaptál valamit, nem teheted meg, hogy mégsem szervezed meg, mert akkor kamatostul vissza kell fizetned, és saját magadat kergeted bele egy kamu dologba. Most már ott tartunk, hogy ilyesmire be sem adjuk a pályázatot.

Szóval, én megértem a gazdasági helyzetet is, de úgy érzem, ez valahogy a hatékonyság kárára megy sokszor.

ELNÖK: Mindenképpen. Tessék parancsolni!

MEDVEGY PÁLNÉ: Bocsánat, hogy újra szót kérek. A közalapítvány az állami költségvetésben van. Akkor mi itt az OKM földjén foglalkozunk azzal, ami itt van, ebben a fejezetben!

Úgy emlékszem rá, hogy az 1,1 milliárd forint a mostani költségvetésben a kisebbségi-nemzetiségi oktatásra volt, a következő feladatokra: működés, tankönyv, tábor, fejlesztés – valamilyen minimális fejlesztés... *(Dr. Lásztity Jovánka: Nem.)*, de, ez így van, az a 60 millió –, az ötödik pedig a kisebbségi vegyes bizottság. Mérés-értékelés, pedagógiai szakmai szolgáltatás. Ha én kaptam pénzt, akkor kutya kötelességem volt az intézményben mérés-értékelést végezni, nehogy kiderüljön az, hogy sallang munkát végzek, közben meg támogatott vagyok – logikus, világos.

Ez az 1,1 milliárd, ennek a jövője hogyan áll? Ez megmarad az OKM fejezetében, vagy ez is soványítva lesz?

MÓRÉ TAMÁS: Az irányt, az utóbbit jól tetszik érzékelni, de a mértéke...

MEDVEGY PÁLNÉ: A soványítást? *(Derültség.)*

MÓRÉ TAMÁS: Legjobb ismereteim szerint. De a mértéket, sajnos még nem abban a szakaszban vagyunk, amikor el tudnám árulni.

ELNÖK: További kérdések, hozzászólások?

MEDVEGY PÁLNÉ: Akkor harmadszor is – elnézést kérek. Én eddig is féltem a 2010-es évtől, de ha itt a közalapítvánnyal kapcsolatosan elhangzottak dolgok, és az 1,1 milliárddal kapcsolatosan is, akkor nagyon-nagyon félek, hogy annyira lesoványodik ez a dolog, hogy teljesen erőtlenné válik. *(Elnök: Igen.)*

Mi nemzetiségekként ezt a hazát nagyon szeretjük, csak itt akarunk maradni és élni. Az államalkotó szerepünk azért, úgy gondolom, sok-sok év után fontos. És ha 1,1 milliárd jut, a teljes büdzsének nem tudom, hány százaléka – ezzel még sosem foglalkoztam *(Dr. Lásztity Jovánka: Szerintem ezreléke.)*, én is azt mondom –, akkor azt nagyon kellene védeni.

A szétszórtság miatt viszonylag sok oktatási intézményünk van, amelyek közül nem egy elég lepusztult állapotú, ezért az adható 60 millió forint is nagyon sokat segítene az intézményeknek.

ELNÖK: Most az elvekről kaptunk tájékoztatást, s az elvek egyre inkább afelé mutatnak, hogy a pénzek nem fognak növekedni, s már azt is jónak kell értékelni, ha az oktatás, illetve a nemzetiségi intézmények támogatása szinten marad. Korábban is, amikor még szó sem volt semmiféle csökkentésről, nehéz volt fenntartani a nemzetiségi iskolákat. No nem a nagyobbakat – noha ott is megvoltak a nehézségek –, hanem az apró falvak iskoláit. Nem jók a kilátások, ahogy főosztályvezető-helyettes úr szavaiból kivettem.

MÓRÉ TAMÁS: Nem rosszabbak a kilátások, mint bármely más területen.

PAULIK ANTAL: Bajnai Gordon nemrégiben találkozott különböző szervezetek képviselőivel, Szili Katalin pedig a kisebbségek országos elnökeivel. Ezeken a találkozókön leszögezték, hogy a kisebbségek nem szenvedhetik meg a gazdasági válság következményeit. A múlt héten csütörtökön Kiss Péter is találkozott az országos kisebbségi önkormányzatok elnökeivel, ekkor elhangzott az, hogy a jövő évi költségvetés globálisan nem szán kevesebb pénzt a kisebbségekre – ezen belül a kisebbségi oktatásra –, mint 2009-ben. Főosztályvezető-helyettes úr szavaiból viszont nekem nem ez jött le. Azt értem, hogy még képlékeny a helyzet.

MÓRÉ TAMÁS: Valóban képlékeny, ezért nem szeretnék se riogatni, se illuzórikus képet alkotni. Azt viszont be kell vallanom, hogy a kisebbségekkel kapcsolatos forrásoknak csak egy töredékéről van ilyen vagy olyan információm, ezért nincs alapom cáfolni vagy megerősíteni azokat a kijelentéseket, amelyek a kisebbségek támogatását ilyen vagy olyan formában érintik, ezekből a kijelentésekből azonban nem kell mélyreható következtetéseket levonni a kisebbségi oktatás egészét illetően.

ELNÖK: Nyilván lesz még egy egyeztetés, amikor már számokat is látunk. Ez egy előzetes tájékoztatás volt, amit nagyon szépen köszönünk főosztályvezető-helyettes úrnak.

2. napirendi pontunk: pedagógus-továbbképzési program véleményezése. Egy német programról van szó: hangos mese, mint játékos nyelvtanulási módszer a német nemzetiségi óvodákban és iskolákban. Az akkreditációs bizottság 7:0 arányban javasolta a programot. Mindenkinek köszönöm, aki ezen dolgozott, hogy így alakult, elsősorban Ibolyának.

Javasolom a program támogatását. Ki támogatja a programot? *(Egyhangú egyetértés.)* Megállapítom, hogy a bizottság egyhangúlag támogatja a programot. (155/2009.(09.08.) számú határozat)

MEDVEGY PÁLNÉ: Hadd mondjak ehhez egy mondatot. Nincsenek ismereteim a nemzetiségi oktatás területén működő pedagógiai intézetekről. Jól gondolom, hogy a Német Pedagógiai Intézet OM-azonosítóval rendelkező intézmény, és ezért lett oda benyújtva akkreditációra?

ELNÖK: Igen.

DR. PILLER GYÖRGYNÉ: Nagyon megörültem, amikor megláttam ezt a programot, mert fantasztikusan jónak tartom. Annak idején én is így tanítottam a gyerekeimet.

ELNÖK: Örülünk, hogy ezt az akkreditációs bizottság is így gondolta, ellentétben egy másik programmal, amit viszont nem javasolt.

FÁBIÁNNÉ OROSZ IBOLYA: Pedig annak az eljárása is nagyon jó.

ELNÖK: Remélem, hogy az is meg fog valósulni, mert az is fontos lenne. Rátérünk az „egyebekre”, és megadom a szót Lásztity Jovánkának.

DR. LÁSZTITY JOVÁNKA: Egy kérdést szeretnék feltenni a minisztérium főosztályának. Holnap hivatalos látogatásra érkezik a szerb kultuszminiszter. Ennek kapcsán tudomásunkra jutott, hogy a kulturális és oktatási együttműködésről szóló kétoldalú magyar-szerb keretszerződés konkrét programjait a szerb fél diplomáciai úton úgy kapta meg mérlegelésre, hogy arról a Szerb Országos Önkormányzatot semmilyen formában nem kérdezték meg. Információink szerint már csak egyetlen szerbiai tárca egyetértése szükséges ahhoz, hogy a szerb fél válaszoljon a magyar megkeresésre, de a Szerb Országos Önkormányzatot egyáltalán nem kérdezték meg arról, hogy milyen programokat szeretne megvalósítani e kétoldalú államközi egyezmény keretében. Egyszerűen teljesen ki lettünk hagyva, és ha egy abszolút véletlenszerű beszélgetés kapcsán erre nem derül fény, akkor mi azt sem tudtuk volna, hogy ez meg lett küldve a szerb félnek.

Szeretnék erről tájékoztatást kérni. Úgy emlékszem, régebben az volt a gyakorlat, hogy minket is megkérdeztek, mi kerüljön bele, mely projektek kerüljenek bele ebbe az államközi keretegyezménybe. Ha ezt meg lehetne tudni, hogy ez most igaz-e vagy nem igaz. Ezt tegnap este tudtam meg, és azóta is ezen rágódom, mert ha ez elfogadásra kerül, akkor az két évig be van betonozva – két-három évig, attól függően, hogy hogyan szól –, és addig semmilyen más projektet nem lehet megkezdeni. Úgyhogy nem lenne rossz, hogy ha már rólunk van szó, akkor legalább megkérdezzenek minket.

ELNÖK: Gondolom, erre most nem fogunk tudni válaszolni. A jegyzőkönyvben szerepelni fog.

DR. LÁSZTITY JOVÁNKA: Csak szerettem volna, ha a jegyzőkönyvben benne van.

HORVÁTH ÁGNES: Pici technikai szünetet kérek, mert a főosztályvezető asszony szeretett volna az „egyebekhez” lejönni, de olyan nagy léptékben haladt az ülés, hogy erre eddig nem került sor. Én most gyorsan szólok neki.

ELNÖK: Amíg főosztályvezető asszony megérkezik, hallgassuk meg Kátyát!

DR. PILLER GYÖRGYNÉ: Az önkormányzatunk kérésére már többször fordultam az OKB-hoz egyrészt a diákcsere miatt, másrészt pedig a nyelvvizsgáztatás kérdését szeretném felvetni, a szegedi akkreditációt és a pontozási határok megállapítását.

Most már sok ígéret hangzott el, és a Magyarországra történő látogatásakor Juscenko is kapott ígéretet a felvetésünkre, hogy mikor lehet majd nyelvvizsgázni ukrán nyelvből. A nagykövet is kapott ígéreteket; végül is mindenki, aki felszólalt emiatt, de előrelépés nem történik. Szili Katalin is azt mondta, hogy tíz perc alatt el lehet intézni ezt az egész ügyet.

Néhány éve ketten pályáztuk meg, a Műszaki Egyetemről én pályáztam meg és Veszprém. Végül is Veszprém nyerte el a pályázatot, de semmi nem történt, be is szüntették Veszprémben, mert nem volt jelentkezés, nem tudom, miért, tanárok hiányában vagy megfelelő propaganda hiányában, de végül is Veszprémben is megszűnt, illetve ukrántanárok hiányában állítólag – ezeket hallomások alapján mondom. Nekünk viszont szakképzett tanáraink vannak, egyikük az a tanárnő, aki sokáig félállásban oktatott, és akinek a státusa ügyében én az OKB-hoz fordultam, végül meg is kapta a státust, dolgozik is, nagyon jó tanár; lehet, hogy lehetőségek lesz majd megismerni őt. Az akkori támogatás eredményes volt, amit most ismét utólag is megköszönök.

A kérésem viszont az, ismételten kérem most, próbáljuk előterjeszteni ezt a megfelelő fórumhoz, hogy mi van a nyelvvizsgálóval, mi van a diákcserevel, és valakitől valamilyen választ kérnénk, hogy az Országos Ukrán Önkormányzathoz valamilyen megfelelő válasz érkezzen, hogy végre történjen valami.

ELNÖK: Ezt most a jegyzőkönyv mindenképpen tartalmazni fogja, fel tudjuk rá hívni a figyelmet, hogy ez probléma. De nekünk erre közvetlenül nincs befolyásunk.

DR. PILLER GYÖRGYNÉ: Tudom, de hát valaki segítsen, hogy a megfelelő fórumhoz eljusson, és valami választ kapjunk! (*Simon Istvánné megérkezik az ülésterembe.*) A jegyzőkönyvben ez szerepelni fog, hogy ismét szoltam, kértem ezt – majd meglátjuk, ki mit tesz ebben.

ELNÖK: Szeretettel köszöntjük a főosztályvezető asszonyt.

Amit Jovánka fölött kérdésként, annak a lényege az, hogy holnap jön a szerb kultuszminiszter, a keretegyezmény megújítása folyamatban van, és ő tegnap szerzett erről tudomást.

DR. LÁSZTITY JOVÁNKA: A történet lényege, hogy hosszú évek után végre a szerb parlament is ratifikálta, és elvileg úgy áll, hogy a ratifikálást követően, a diplomáciai jegyzékváltás után a 30. napon lép érvénybe.

ELNÖK: De a lényeg az, hogy a szerb önkormányzat nem tud erről.

SIMON ISTVÁNNÉ: Melyik keretegyezmény?

DR. LÁSZTITY JOVÁNKA: Az oktatási és kulturális együttműködésről szóló, szerb–magyar államközi egyezmény.

SIMON ISTVÁNNÉ: Nem tudom, ez valami régi lehet. Mindenesetre a kisebbségi vegyes bizottsági ülés megvolt, ott volt Lyubomir, én erről tudok; a többről most hirtelen nem vagyok képben. Utánanézek.

DR. LÁSZTITY JOVÁNKA: Jó, ezt szerettem volna csak kérni.

ELNÖK: Kátya pedig a diákcserevel és az ukrán nyelvvizsgálóval kapcsolatosan kérdezett.

SIMON ISTVÁNNÉ: Nézzünk utána, hogy mi van a kétoldalú munkatervben. Ha ez benne van, akkor meg kell csinálni. Én nem tudok róla. Utánanézzünk, hogy mi van a kétoldalú egyezményben.

DR. PILLER GYÖRGYNÉ: És a nyelvvizsgáztatásról sem hallottál?

SIMON ISTVÁNNÉ: Időtlen idők óta, már nem tudom, mikor, évekkel ezelőtt az Oktatási Minisztérium kifizette a programkidolgozás költségeit is és az indítás költségeit is, én úgy emlékszem, a Rigó utcában, minden kis nyelv esetében. Hogy aztán ez megült vagy nem ült meg az ukrán nyelv esetében, én ezt nem tudom – ennek is utána kell nézni.

DR. PILLER GYÖRGYNÉ: Köszönöm.

ELNÖK: Köszönjük szépen.

PAULIK ANTAL: Amikor Juscsenko itt járt, készült ezzel kapcsolatban egy áttekintés, és ott az volt, hogy átmenetileg szünetelteti a Rigó utca technikai okok miatt. Hogy miért, az nem derült ki.

SIMON ISTVÁNNÉ: Ami a minisztérium feladata volt ebből, azt megtettük, megfinanszíroztuk a program kidolgozását és megfinanszíroztuk a program indítását. Innen ennyi. *(Dr. Piller Györgyné: De az akkreditáció...)* De megvolt, azt is kifizette annak idején a tárca. Minden kis nyelv esetében, így van.

PAULIK ANTAL: Ez tavaly nyáron történt, akkor az volt, hogy átmenetileg szünetel. Valami olyasmit mondtak, hogy nincs megfelelő számú jelentkező ahhoz, hogy folyamatosan vizsgáztassanak *(Dr. Piller Györgyné: Volt.)*, tehát hogy évente egyszer.

DR. PILLER GYÖRGYNÉ: De ez évben is ígérték, volt egy ilyen értekezlet, ott volt nálunk az Országos Ukrán Önkormányzat, és megmondtuk, hogy ez és ez a probléma. Azt mondták, hogy minden meglesz, másnap tárgyalnak, nem tudom, kivel, és semmi nem történt azóta.

PAULIK ANTAL: Ki volt, aki ígért?

DR. PILLER GYÖRGYNÉ: Ez az, hogy név sosincs!

PAULIK ANTAL: Ja, hát úgy nehéz...

SIMON ISTVÁNNÉ: Jó, utánanéznünk. Mindenesetre a tárca minden kis nyelv esetében a programkidolgozás költségeit is és az indítást is kifizette, keményen. Ahol nem a Rigó utca vállalta ezt, ott valamelyik egyetem.

DR. PILLER GYÖRGYNÉ: A jelen esetben a szegedi.

SIMON ISTVÁNNÉ: Utánanéznünk.

DR. PILLER GYÖRGYNÉ: Jó, köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Jovánka?

DR. LÁSZTITY JOVÁNKA: Tanácsot szeretnék kérni a mérésekkel kapcsolatosan, szövegértés, matematika tárgyában. Meg lehetne-e oldani, hogy 6-8-10. osztályban a tannyelvű kisebbségi iskolákban a szövegértés a tannyelven történjen, és ne csak magyarul?

MEDVEGY PÁLNÉ: Ez már régen így van.

DR. LÁSZTITY JOVÁNKA: Nálunk nem.

SIMON ISTVÁNNÉ: De ez így van.

DR. LÁSZTITY JOVÁNKA: Nálunk nem így van. Csak 4.-ben. A 6-8-10. osztályban nem.

SIMON ISTVÁNNÉ: Ott van, ahol az országos mérés-értékelés előírja, és azokon az évfolyamokon a kisebbségi nyelv és irodalomból is van, a matematika a másik, és ahol a matematikát a kisebbség nyelvén tanulják, ott a kisebbségi nyelvén van a mérés. De csak azokon az évfolyamokon mindig, ahol a tanév rendje előírja.

DR. LÁSZTITY JOVÁNKA: Én ezt most vettem át három hete...

ELNÖK: Ebben nem mi vagyunk az illetékesek, az Oktatási Hivatalban kellene ezt jelezni.

DR. LÁSZTITY JOVÁNKA: Jó, akkor az Oktatási Hivatalban próbálkozunk.

SIMON ISTVÁNNÉ: De mi a gond nálatok?

DR. LÁSZTITY JOVÁNKA: 4.-ben van, de 6-8-10. osztályban csak magyarul írnak a gyerekeink. Az is kell, de szerintem kellene szerbül is. De akkor ennek még utána fogok nézni az Oktatási Hivatalban.

SIMON ISTVÁNNÉ: Ahol a tanév rendje előírja, ott a két tannyelvű iskolákban minden kisebbségi nyelven folyik, s ez alól a szerb sem kivétel. A budapesti szlovák iskolában a matematikai mérés szlovák nyelven, a szerb iskolában pedig szerbül történik, de csak azokon az évfolyamokon, ahol azt a tanév rendje előírja.

DR. LÁSZTITY JOVÁNKA: Még egy kérdésem van. Amennyiben a szülők igénylik, jövő évtől kötelező nulladik anyanyelvi előkészítő osztályt indítani.

ELNÖK: Nem kötelező.

DR. LÁSZTITY JOVÁNKA: Akkor lehet. Hogyan lehet megszerezni az ehhez szükséges alapidokumentumokat ott, ahol azok nincsenek meg?

SIMON ISTVÁNNÉ: Módosítani kell a pedagógiai programot, és elő kell írni a követelményeket. Ehhez nem kell központi dokumentum, ti magatok is megcsinálhatjátok.

DR. LÁSZTITY JOVÁNKA: Ezt nem kell megjelentetni a közlönyben?

SIMON ISTVÁNNÉ: Nem. Úgy alakítod a pedagógiai programod, hogy legyen egy kilencedik évfolyamod. A gyerek kilencedik évfolyamos lesz, a következőben tizedik évfolyamos, és tizenhárom évig fog iskolába járni. Konzultálj egy olyan gimnáziummal, ahol ilyen folyik, például Schäffer Istvánékkal vagy a gyulai román iskolával. A nyelvoktató iskolából érkező gyerekeknek ez biztos jó lenne.

ELNÖK: Az egyebekben kíván-e még valaki bármit elmondani?

PAULIK ANTAL: A lengyel önkormányzatnak egy nagyon szép iskolát sikerült tanévnyitó keretében átadni, s az átadási ünnepségen néhány OKB-tag is részt vett.

ELNÖK: Nekem is lenne két bejelentenivalóm. Két egyeztetés volt német ügyben, az egyik Ceglédbercelen. A lényeg az, hogy amilyen törvénytelenégeket el lehetett követni, azokat a települési önkormányzat mind elkövette. A törvény szerint a 9 tagú egyeztető bizottság határozata kötelező érvényű, amit végre kell hajtani. Úgy tűnik, a ceglédberceli önkormányzat törvény felettinek képzei magát, mert a bizottság határozatát nem hajtja végre. Levelek jönnek-mennek, s mi asszisztálunk bizonyos dolgokhoz. Az önkormányzat egyik levele a kisebbségi önkormányzatra vonatkozik. A ceglédberceli némettség - 93-an regisztráltatták magukat – megosztott a kérdésben. A dologból gyakorlatilag politikai ügy lett, amibe belekerült a kisebbségi önkormányzat, de ez nem változtat azon a tényen, hogy a települési önkormányzat törvénytelenül járt el.

A másik pedig Sásd – egy Baranya megyei kisváros – ügye. Ott is lezajlott egy egyeztető eljárás, miután a kisebbségi önkormányzat nem értett egyet az intézményvezető személyével. Ezután összeült a 9 tagú egyeztető bizottság, megszületett a határozat, amely a települési önkormányzat számára nem volt kedvező, ezért az önkormányzat új eljárást kezdeményezett. Kaptunk tőlük egy levelet, amelyben leírják, mivel újra egyeztettek a kisebbségi önkormányzattal és nem született egyetértés, megint kéri a 9 tagú egyeztető bizottság létrehozását, abba három szakértő delegálását, de ne azokat delegáljuk, akiket korábban, sőt a delegáltak ne is Baranya megyeiek legyenek és – ezt ugyan nem írták le – a döntésük lehetőleg kedvező legyen az önkormányzat számára.

Az ügy nagyon kellemetlen. Beszéltem róla főosztályvezető asszonnyal, majd felhívtam az ottani jegyzőt, aki elmondta, hogy változatlanul kéri a 9 tagú egyeztető bizottságot, mert az ő jogértelmezésük szerint ez egy új eljárás, de az új eljárás során sem született egyetértés. A magánvéleményem szerint ez egy játék, s ha megint nem lesz egyetértés, akkor időnként szakértőket fogunk Sásdra küldeni. Egyelőre megbízott vezető van, akivel akár egy évig is működhet az iskola. Azt, hogy négy hónapon belül újabb három szakértőt küldjünk oda, és elő akarják írni, hogy kiket, nem tudjuk elfogadni.

SIMON ISTVÁNNÉ: Én is konzultáltam erről államtitkár úrral. Az eset egyébként nem egyedí, több helyről érdeklődnek telefonon, hogy a 9 tagú bizottságot újból igénybe lehetne-e venni. A törvény azonban egy esetben csak egyszer teszi ezt lehetővé. Ha az önkormányzatnak sikerül megegyeznie a kisebbségi önkormányzattal, akkor nincs szükség a 9 tagú bizottságra. A megoldás pedig az, hogy a fenntartó a tantestületből X időre, de maximum egy évre megbízza egy közalkalmazottat az igazgatói feladatok ellátására – ehhez nem szükséges a kisebbségi önkormányzat egyetértése –, s egy év múlva újra kiírja a pályázatot, s akkor megint egyeztetnie kell a kisebbségi önkormányzattal. Az azonban nem lehetséges, hogy addig, amíg neki nem tetsző döntés születik, újra meg újra összehívja a 9 tagú bizottságot, mert a törvény ezt egy esetben csak egyszer teszi lehetővé. Ebben az ügyben az OKB-nak kellene döntenie, és elnök úrnak az OKB álláspontját kellene továbbítani, amennyiben ez még nem történt meg.

ELNÖK: Telefonon már beszéltünk, de írásban még nem közöltük az álláspontunkat. A levélre válaszolnunk kell, és az ügyben írásban is állást kell foglalnunk. Elfogadható-e a bizottság számára az, hogy leírom mindazt, amit az imént közöltem a bizottsággal?

Mellékesen még azt is hadd jegyezzem meg, hogy a jegyző asszony szerint az ottani kisebbségi önkormányzat visszaél az egyetértési jogával. Erre én nem tudok mit mondani. Egyébként hogy akkor szabályosan kiírták-e a pályázatot, ez is hozzátartozik, ezért én csak azt

tudom megírni, hogy legyen szíves, küldje be a közlőnyben megjelent pályázati kiírást – mert nem hiszem, hogy ezt nyáron megtették –, mert akkor kezdődik az eljárás. Az eljárás akkor kezdődik, amikor a vezetői pályázat megjelenik a közlőnyben; jogilag ez így van rendben.

SIMON ISTVÁNNÉ: Rá egy hónapra, mert harminc napot kell hagyni.

ELNÖK: Pontosan. Amíg tehát beadja a pályázatot, erre válaszol; tehát nem hiszem, hogy május végétől ezt augusztus 12-éig, mert akkori keltezésű a levél, le lehetett bonyolítani. Meghallgatom a véleményeket, Zsuzsa, majd Jovánka jelentkezett.

MEDVEGY PÁLNÉ: Tisztelt Elnök Úr! Én mindenben egyetértek az ön által elmondottakkal. Sokszor gondolok önre, amikor az ország különböző területeire, hol északkelet felé, hol nem tudom, milyen irányba utazik ilyen bizottság delegáltjaként.

Ahogy én az OKB résztvevője vagyok, abbéli véleményemet fejtem ki, hogy lehet, hogy elsődlegesen nem is szakmai megítélésről és megközelítésről van szó, hanem régen az a véleményem, és osztom azt, hogy amikor az OKB ezen, a közoktatási törvény által biztosított jogával él, megítélésem szerint politikai egyet nem értés vagy kabaré vagy hatalmaskodás szereplőjévé válik. Nekem ez a véleményem ezzel kapcsolatosan.

ELNÖK: Érdekes lenne megnézni azt a levelet az OKB-tagoknak.

SIMON ISTVÁNNÉ: És a ceglédbercelit is.

ELNÖK: Jovánka, ehhez?

DR. LÁSZTITY JOVÁNKA: Valójában bizonyos szempontból Zsuzsa már elmondta, amit én is akartam. De akik itt vannak, visszaemlékezhetnek öt évvel ezelőtre, amikor egy nagyon hasonló dolognak voltam személyesen is a résztvevője, ha nem is mondom törvénysértésnek, de az eljárásrendben voltak ott is problémák: nem volt határozat, de már összehívták a 9 tagú bizottságot, és akkor Gáborék azt mondták, hogy akkor ők miről mondjanak véleményt, ha nincs határozat. Én akkor azt javasoltam, félretéve a személyes érintettségemet a dologban, hogy lehet, hogy kezdeményeznünk kellene, hogy ez pontosabb vagy precízebb legyen. Mert én is ugyanezt érzem a saját tapasztalatunkból is, mert a mi kicsi közösségünk abszolút megosztott lett a dolog kapcsán, följelentettük a Fővárosi Önkormányzatot, perben voltunk, és így tovább.

Én is úgy érzem, hogy itt egy erődemonstráció szintjén iszapbirkózás folyik, és nem a szakmai szempontok kerülnek előtérbe, hanem egy „csak azért is”, egyebek. Akkor is azt javasoltam, hogy talán egy szakembert föl kellene kérnünk arra, hogy esetleg az adott törvényi helyeken, ahol ezt megfelelő módon lehetne szabályozni, ezt kicsit precízebben kellene megtenni, hogy ne tehesse ezt meg egy települési önkormányzat. Akkor is azt mondtam, hogy az első öt évben a törvény meghozatalát követően szinte alig volt ilyen esetünk, mert folyamatban voltak a kinevezések. *(Elnök: Azért sok volt.)* Amikor ezek elkezdődtek, és természetesen a német iskolák a legnagyobb számúak, és ezért ők a legérintettebbek ebben, azóta ez eléggé folyamatosan napirenden van ilyen-olyan települési kisebbség, illetve többségi önkormányzat egyet nem értése kapcsán. Érdekes lenne ezen elgondolkodni.

ELNÖK: Jovánka, teljesen igazad van. De szerintem az, hogy ha törvényben le van írva, hogy a 9 tagú egyeztető bizottság határozata az érvényes, akkor az számomra egyértelmű. Itt csak egy dolog kellene: hogy azt a törvényt be is tartsák azok, akiknek ezt be kell tartani.

Hadd mondjak egy példát ezzel kapcsolatban. Szintén egy ilyen egyeztető bizottságban vettem részt, a 9 tagú egyeztető bizottság határozatot hozott, ami nem volt „kedvező” a települési önkormányzatnak. Egy évig megbízott igazgató volt, nem is hallottunk azóta az ügyről. Azt, akit az egyeztető bizottság nem támogatott a határozatával, igazgatóként üdvözölhettem egy év múlva egy más összefüggésben. Tehát gyakorlatilag kibekelték azt az egy évet, nem tudom, hogy mit csináltak, de a törvénytelenység ugyanúgy törvénytelenység. *(Fábiánné Orosz Ibolya: Hatalmi harcok.)*

Tessék parancsolni!

SIMON ISTVÁNNÉ: A kisebbségi törvény és ezzel összhangban az ágazati törvény is azt mondja, hogy ezekben és ezekben az ügyekben a helyi kisebbségi önkormányzatnak, a települési kisebbségi önkormányzatnak egyetértési joga van. A 9 tagú bizottság azért jött létre mint jogintézmény – először a közoktatásról szóló törvényben, de azt hiszem, át lett emelve a kisebbségi törvénybe is –, hogy ezeket a kialakult pathhelyzeteket elkerüljék a településen belül. Most tovább szabályozni – én is egyetérték elnök úrral – nincs mit ezen, ezt egyszerűen be kell tartani.

A másik probléma, amin érdemes elgondolkozni, önöknek persze mint szakembereknek, hogy miért csak vezetői kinevezések kapcsán jönnek felszínre ezek a problémák, idézőjelben, hogy „csak”. Sem a pedagógiai programmal való egyetértés vagy nem egyetértés, sem az intézmény költségvetése kapcsán, sem a további felsorolt rengeteg esetben nem jön ez létre ez a konfliktus, csak és kizárólag a vezetői kinevezés kapcsán. És a vezetői kinevezés kapcsán érdemes ezen is elgondolkozni, és tényleg szeretném, ha az OKB-tagok elolvasnák azt a levelet, amelyet elnök úr kapott Ceglédbercelről. Elindul egy folyamat a településen, én úgy látom, legalábbis ebből a levélből azt olvastam ki, hogy Ceglédbercelen részt vennének a németoktatásban, de tulajdonképpen arra kapacitálják ott az embereket vagy egymást arra beszélik rá, hogy ne nemzetiségi oktatásban vegyenek részt. Én ezt olvastam ki ebből a levélből, ha nevének akarom nevezni. *(Elnök: Igen.)*

De ott van Acsa például. Ott is ugyanaz történt, hogy nem jött létre egyetértés, a 9 tagú bizottság felállt, és így tovább. Most beszéltem telefonon, hívott engem az iskolaigazgató, majd később a helyi önkormányzat, hogy ötven gyerek ki akar iratkozni a szlovák nyelvoktatásból, hogy szabad-e, lehet-e, kérdezte. S mondtam, hogy a kisebbségi oktatásban való részvétel természetesen önkéntes, ahogy oda beíratta a szülő, onnan ki is irathatja, ehhez joga van, s a többi, s a többi.

Ezek mélyebb ügyek, ez nem egyszerűen arról szól, akár Ceglédbercelen, akár Acsán, hogy konfliktus kerekedett a helyi önkormányzat és a települési kisebbségi önkormányzat között, hanem továbbgyűrűznek ezek az ellentétek. Úgyhogy ezeken tényleg érdemes elgondolkozni. Én Acsa esetében is az országos önkormányzat részéről elnök úrnak elmondtam, hogy jó lenne, ha esetleg ellátogatna oda – mert úgy tudom, Ceglédbercel esetében oda elment Heinek elnök úr *(Elnök: Igen.)* –, mert ezek nem olyan ügyek már, ahol a hivatalnokok vagy mi itt valamit is tudnánk segíteni, már ezen túlmenően, amit a jogszabályok előírnak.

ELNÖK: Lásztity Jovánka!

DR. LÁSZTITY JOVÁNKA: A szerbek azt mondják, hogy a botnak két vége van. Érdekes módon csak a vezetői kinevezések kapcsán feszülnek egymásnak az indulatok, s ez nyilván azért van, mert a többi esetben mindkét fél inkább kész a kompromisszumra. Amikor a battonyai iskolában a GAMESZ összeszervezése folyt, a kisebbségi önkormányzat akkor is

élni kívánt a jogával, de elvéreztünk a különböző jogi lépcsőkön. Való igaz, hogy a személyi kérdések hozzák inkább felszínre az indulatokat.

ELNÖK: Köszönöm.

Még egy fontos bejelentenivalóm lenne. A Magyar Felsőoktatási Akkreditációs Bizottság egy tag delegálását kéri – öt évvel ezelőtt Lukács Istvánt delegáltuk a bizottságba –, és azt írja, hogy a delegálás során vegyék figyelembe a MAB stratégiai célját, amely szerint a MAB munkájában több női tagra és fiatal szakemberre is szükség volna. Nekem lenne is javaslatom: szlovák részről Hornokné Uhrin Erzsébet. De javasolhatnék német tagot is.

FÁBIÁNNÉ OROSZ IBOLYA: Meddig kell a felkérésre válaszolnunk?

ELNÖK: Hatvan napon belül, s a javaslatot valószínűleg már az új összetételű OKB fogja megtenni.

PAULIK ANTAL: Az a probléma, hogy Hornokné Uhrin Erzsébet már nem tanít.

ELNÖK: Az nem feltétel.

PAULIK ANTAL: Nem ártana, ha közelről is rálátna a felsőoktatásra.

ELNÖK: Gondolkozzatok a dolgon, az ötleteket e-mailen kérjük a bizottsághoz eljuttatni, s a következő ülésen megteesszük az előterjesztést.

Fórika Lászlónak adok szót.

DR. FÓRIKA LÁSZLÓ: Az egyetértési joghoz szeretnék hozzászólni. A közoktatási törvény és a kisebbségi törvény a kisebbségi oktatáshoz való jogot a kisebbségi származású szülő számára biztosítja, aki a saját gyermekének kérheti ezt a fajta nevelést és oktatást. Tehát a kisebbségi származású szülő jogává teszi a törvény a kisebbségi oktatás választását. Amikor a közoktatási törvény azt mondja, hogy a helyi önkormányzat legalább nyolc gyermek szülőjének kérése esetén köteles a kisebbségi nevelést-oktatást megszervezni, akkor nem részletezi ennek a nyilatkozatnak a tartalmát. És ez baj. Baj, mert jogértelmezésre van bízva, hogy mit kell tartalmaznia ennek a nyilatkozatnak. Az egyik álláspont szerint a nyilatkozat önmagában véve egyúttal származási nyilatkozat is, a másik álláspont szerint viszont olyan sokan élnek vissza a lehetőséggel, hogy ennek a kérdésnek pontosabb rendezése szükséges.

SIMON ISTVÁNNÉ: Sokkal mélyebb az ügy. Nem egy ágazati törvénynek kell ezt tisztáznia, hanem a kisebbségi törvénynek. Ez a problémája a kisebbségi önkormányzati választásoknak és egy csomó minden másnak is. Tehát ne akarjuk már, hogy egy ágazati törvény írja ezt elő a kisebbséghez tartozónak! Azt mondja az ágazati törvény, ő tudomásul veszi, amit a kisebbségi törvény mond, hogy az egyénnek joga van az ilyen-olyan közösséghez tartozáshoz, joga van az anyanyelvű oktatáshoz, ehhez-ahhoz-amahhoz van joga. És akkor azt mondja a közoktatásról szóló törvény, hogy a kisebbséghez tartozónak joga van részt venni az anyanyelvű oktatásban. Nem azt mondja, hogy annak, aki nyilatkozik arról, hogy ő valamely kisebbséghez tartozik, akkor van joga, hanem a kisebbséghez tartozónak van joga. Mint ahogy a kisebbségi törvény is ezt mondja. Tudjuk, hogy ez nagy probléma, de ne várjuk el egy ágazati törvénytől, hogy olyan problémát oldjon meg, amely probléma egyébként sokkal súlyosabban vetődik fel, sokkal súlyosabban más területeken, mint az oktatásban. Mert ez a viszonylag legkiegyensúlyozottabb ügy. A közoktatásról szóló törvény tudomásul veszi, hogy

aki kisebbséghez való tartozása jogán, amit nem firtat különféle, nem tudom, mikkel, igényli a kisebbségi oktatást, ha az a szülő azt igényli, azt írásban kéri, a számára azt biztosítani kell, anélkül, hogy az ő származását elkezdené valaki is boncolgatni.

DR. FÓRIKA LÁSZLÓ: Más oldalról megközelítve a kérdést: elhangzott most is, hogy a nyilatkozat önmagában véve...

SIMON ISTVÁNNÉ: Nem nyilatkozat, az egy kérés! Egy írásos igény, egy kérvény, hogy én ezt akarom. Mint ahogy azt akarom, hogy művészetoktatásra, hegedűóra járjon a gyerekem, mert ezt kínálja az iskola a pedagógiai programjában, azt is kéri a szülő felelősen. Ezt is kéri, a kisebbségi oktatást is kéri a szülő, amikor beíratja a gyereket. Ha kéri.

DR. FÓRIKA LÁSZLÓ: Az adatvédelmi törvényre szeretnék ezzel kapcsolatban hivatkozni. A különleges személyes adatokat törvény rendelheti el, hogy valaki arról nyilatkozzon, vagy az érintett személynek az önkéntes nyilatkozata alapján lehet ezt az adatot kezelni. Az önkéntességen van a hangsúly. Ha egy helyi önkormányzat azt mondja, hogy kérem, nyilatkozzon arról, hogy kéri-e gyermekének a saját kisebbségi származása alapján a kisebbségi nevelés-oktatás megszervezését, ha akar, erre válaszol, ha akar, nem válaszol, akkor ebben mi a jogsértő? Megkérdezte, erre önkéntes alapon a szülő, ha akar, válaszol, ha nem akar, nem válaszol. Különleges személyes adatot is lehet kezelni, ha az az önkéntesség alapjára van helyezve.

Ez az én álláspontom, nem az ombudsman álláspontja, de én nem látom olyan rettenetesnek ezt az ügyet.

SIMON ISTVÁNNÉ: A ceglédberceli ügyre gondol? *(Közbeszólások.)* Mert ráadásul a szülő nem is kéri ezt. Igényt jelent be írásban, hogy gyerekem részt kíván venni a lengyel kisebbségi oktatásban.

ELNÖK: Ők egy felmérést végeztek.

SIMON ISTVÁNNÉ: És nem azért, mert az apja az, vagy mert félig, vagy... – nem ezt kérik! Tehát ez nem egy szenzitív adat, mármint amit én mondok. Ő kéri, hogy a gyermeke vegyen részt a kisebbségi oktatásban – ez semmilyen értelemben nem az. Ha a származására kérdezne rá, és önkéntesen kellene nyilatkozni, az már az lenne. De a közoktatásban erről szó nincs!

ELNÖK: A ceglédberceli esetben azért az a) kérdés az volt, hogy német nemzetiségűnek vallja-e magát, b) kérdés az, hogy igényli-e a német nemzetiségi oktatást, a c) kérdés pedig, hogy nem igényli. Az egyikre tehát válaszolni kellett, hogy igen, a másikra pedig azt, hogy nem. Te ezt láttad, Laci.

DR. FÓRIKA LÁSZLÓ: Láttam. Megtévesztő, félrevezető. *(Közbeszólás: És törvényellenes.)* Abszolút.

ELNÖK: Mondjuk, egy felmérést végezhetek én. Ha a kérdést úgy tette volna fel, hogy igényli-e a német nemzetiségi oktatást, vagy nem igényli; vagy igen, vagy nem. Amennyiben igényli, nyilvánvalóan neki nyilatkozni kell, hogy azt igényli, és tudomásul veszi, hogy ott magasabb az óraszám, minden egyéb, vállalja ezeket. Nálam van, aki spontán indokolja, merthogy ő német nemzetiségi származású, s a többi.

DR. FÓRIKA LÁSZLÓ: Bocsássanak meg egy pillanatra: önök elszakítják a származást és a kisebbségi nevelés-oktatást? Ha egyszer a törvény az egyik helyen, de nem egy helyen, hanem legalább öt helyen azt mondja, hogy a kisebbségi nevelés-oktatás a kisebbségi származásának a joga, utóbb pedig azt mondja, hogy kérheti a kisebbségi nevelés-oktatást, ezt a két szabályt nem kell összekapcsolni? Nem rendszerben gondolkozunk, hanem azt mondjuk, hogy ide csak annyi van írva, hogy kérheti, és bárki kérheti ilyenformán?

SIMON ISTVÁNNÉ: Így van!

DR. FÓRIKA LÁSZLÓ: Szerintem a jogot a maga rendszerében kell értelmezni!

SIMON ISTVÁNNÉ: Erről beszélünk. Itt a dolgok gyökere a kisebbségi törvény szabályozásában van. Indulhat, választhat és választható kisebbségi önkormányzatba az, aki a kisebbséghez tartozik, és itt kezdődik. És egyáltalán nem firtatja senki és semmi. Nincs itt az, hogy mi szétválasztjuk vagy összekapcsoljuk, hanem ezt így szabályozza a kisebbségi törvény. Ezt szerettem volna mondani. És mondom, ez sokkal mélyebben gyökerezik. A közoktatásról szóló törvény ezt veszi tudomásul, hogy a kisebbséghez tartozónak joga van az anyanyelvű oktatáshoz, és ezt kéri. Kész. De hogy valaki firtatná, erre nincs joga senkinek, mert a kisebbségi törvény szerint nincs joga senkinek firtatni a nemzeti-etnikai hovatartozását. Én mondhatom magamról, hogy román vagyok, de más rólam ezt nem mondhatja. De nem is vonhatja kétségbe, ha én ezt állítom.

DR. FÓRIKA LÁSZLÓ: De ez az, hogy nem állítja! Ott egy nyilatkozat, ebben a nyilatkozatban vagy kérésben csak annyi szerepel, hogy kérem a gyermekem számára a 32/97. évi MKM-rendelet szerinti kisebbségi nevelés-oktatás megszervezését, dátum, aláírás – ezzel kész?

SIMON ISTVÁNNÉ: Jó, de nem kell állítani hozzá, mert a kisebbségi törvény így szabályoz.

DR. FÓRIKA LÁSZLÓ: Amikor a kisebbségi nevelés-oktatás iránti igényeket felméri a helyi önkormányzat, jobb esetben, remélhetően a kisebbségi önkormányzat közreműködésével, akkor olyan módon kell szerintem – és még egyszer mondom, ez nem az ombudsman álláspontja, hanem az enyém –, olyan módon kell ezt a felmérést elvégezni, ami arról szól, hogy a helyi kisebbségi közösségnek, illetve a kisebbségi szülőknek van-e olyan igénye, kérése, hogy az ő gyermekei számára a kisebbségi nevelés-oktatást megszervezzék. Tehát itt, ebben a vonatkozásban annak a kérdőívnek, amely erről szól, igenis tartalmaznia kell a származásra utaló kérdést, szerintem. (*Simon Istvánné: Nem.*) Amire aztán a szülő önkéntes alapon vagy válaszol, vagy nem. Ha nem válaszol, nem kérheti.

SIMON ISTVÁNNÉ: Nem kell a származásra kérdezni.

CHOLI DARÓCZI JÓZSEF: És ha válaszol, de nem az?

DR. FÓRIKA LÁSZLÓ: Az az ő felelőssége.

ELNÖK: Igen, ezek a veszélyesek, amit mondtok.

SIMON ISTVÁNNÉ: Visszatérve a ceglédberceli esethez: az iskolából a gyerekekkel küldték el a felmérést, és tudomásom szerint valamilyen bírósági eljárást is folyamatba tettek.

ELNÖK: A települési önkormányzat felmérést készített arról, hogy ki igényli a német nemzetiségi oktatást, de összekapcsolta azzal a kérdéssel, hogy a közösséghez tartozónak vallja-e magát.

DR. FÓRIKA LÁSZLÓ: Arra volt kíváncsi, hogy származása miatt kéri-e a német nyelv oktatását, vagy azért, mert a gyerekek németet akar tanulni. Ebben a kontextusban kérdést feltenni nyilvánvalóan megtévesztő.

ELNÖK: Köszönöm szépen, ezt a témát lezárom.

Már csak a következő ülés időpontját kell meghatároznunk. Október 6-át célozzuk meg, de majd mindenkit időben értesíteni fogunk.

Köszönöm a megjelenést és az aktív közreműködést, az ülést bezárom.

(Az ülés végének időpontja: 15 óra 45 perc)

Dr. Frank Gábor
a bizottság elnöke

Tartalomjegyzék

Általános bevezető	4
<i>A napirend elfogadása</i>	4
Tájékoztató a Magyar Köztársaság 2010. évi költségvetési törvényjavaslatának közoktatást és nemzeti és etnikai kisebbségi oktatást és nevelést érintő előirányzatairól	4
<i>Móré Tamás tájékoztatója</i>	4
<i>Hozzászólások</i>	5
Pedagógus-továbbképzési program véleményezése	9
<i>Dr. Frank Gábor tájékoztatója</i>	9
<i>155/2009.(09.08.) számú határozat</i>	9
<i>Észrevételek</i>	9
Egyebek	10

